

Hadithen om Islam, Iman & Ihsan

Med 'Omar - må Gud vara nöjd med honom - som källa att han sade:

Vi satt tillsammans med Guds budbärare - över honom vare frid - en dag, då en man med snövita kläder och kolsvart hår kom till oss. Inga spår av resande kunde skönjas hos honom men ingen av oss kände honom. Han kom fram och satte sig ner hos profeten - över honom vare frid - med sina knän mot hans knän och lade sina handflator på ovansidan av hans lår och så sade han: "*O Muhammed, berätta för mig om Islâm.*"

Så Guds budbärare - över honom vare frid - svarade: "[Islam](#) är att du vittnar om att det inte finns någon gudom [som äger rätten att dyrkas] förutom Gud, och att Muhammed är Hans sändebud; att du förrättar [bönen](#); att du betalar allmoseskatten; att du fastar under [Ramadan](#), och; att du utför vällfärden till huset [Ka'ba i Mecka] om du har möjlighet att utföra den."

Han svarade: "*Du har sagt sanningen.*" Vi förvånades över att han ställde en fråga och sedan sade att han (profeten) sagt sanningen.

Han frågade igen: "*Berätta för mig om îmân.*" Profeten svarade: "*Det är att du tror på Gud, på Hans änglar, Hans böcker, Hans budbärare, på den yttersta dagen och på det förutbestämda - det goda såväl som det onda i det.*" Han svarade: "*Du har sagt sanningen.*" Och han sade: "*Berätta för mig om ihsân.*"

Han - över honom vare frid svarade, *"Det är att du dyrkar Gud som om du såg Honom, och även om du inte ser Honom så ser Han sannerligen dig."*

Han bad igen: *"Berätta för mig om domedagen!"*

Profeten svarade: *"Den som tillfrågas om det vet inte mer än den som frågar."*

Han sade då: *"Berätta då för mig om dess tecken."*

Profeten svarade: *"Att slavflickan föder sin egen härskarinna; och att du kommer att se barfota, oklädda och utblottade fåraherdar tävla om att bygga höga byggnader."*

Omar [fortsatte sin berättelse och] sade, *"Och så gick han sin väg och vi stannade kvar en stund."*

Då frågade [profeten]: 'O Omar, vet du vem frågeställaren var?'"

Jag svarade: *"Allâh och hans profet vet bäst."*

Han - över honom vare frid sade, *"Det var Gabriel, han kom till er för att lära er er religion."* ^[1]

Detta är en tradition av fantastisk vikt som omfattar en förklaring till hela religionen (*dîn*). Av denna anledning sade profeten - över honom vare Allâhs frid och välsignelser - i slutet av den, *"Det var Gabriel, han kom till er för att lära er er religion (dîn)."*

Vad gäller islâm förklarade profeten det som lemmarnas yttre handlingar så som ord och handlingar av vilka det första är [*shahâdah* -] att vittna om att det inte finns någon gudom förutom Allâh och att Muhammed är Allâhs budbärare, vilket är en tungans handling. Sedan kommer utförandet av bönen, att betala allmoseskatten (*Zakâh*), fastan under Ramadan, vallfärden (*Hajj*) till huset [dvs till Ka'ba i Mecka - övers.] för den som har förmågan till att göra det.

De [dvs handlingarna - övers.] delas in i fysiska handlingar som t ex bönen och fastan; handlingar som omfattar egendom vilket är att betala allmoseskatten; och en som betstår av båda dessa så som vallfärden är för de som lever långt bort ifrån Mecka. I Ibn Hibbâns återgivning [i samlingen Sahîh Ibn Hibbân - eng. övers.] lade han också till utförandet av den mindre vallfärden (*'umra*), det fullständiga reningsbadet (*ghusl*) efter sexuell samvaro och emission och att fullständiga tvagningen (*wudû'*). Detta uppmärksammar oss om det faktum att alla yttre plikter omfattar det som benämns Islam. [Ibn Râdjab, må Allâhs barmhärtighet vara över honom, reserverar dock en djupare diskussion kring detta till sin kommentar på Ibn 'Omars tradition: "Islam bygger på fem..." som följer i al-Djâmi's senare kapitel - övers].

En av de saker som visar på att alla yttre handlingar omfattas av benämningen Islam är hans – må Allâhs frid och välsignelser vara över honom – ord, "Muslim är den från vars tunga och händer muslimerna är skyddade." [*al-Bukhârî, Muslim* m fl.] I de två sahih [dvs *al-Bukhârî* och *Muslims* samlingar – övers.] återfinns med Abdullâh Ibn 'Amr som källa att en man frågade profeten – över honom vare frid, "Vilken del av Islam är bäst?". Han svarade, "Att du ger [människorna] mat att äta och att du hälsar med fridshälsningen på de människor du känner igen och på de du inte känner igen." [2]

Ibn Mardawayh återgav traditionen från Abu 'd-Dardâ' att profeten – över honom vare frid – sade, "Islam har strålande ljus och märken likt milstolpar längs med vägen. Dess främsta, den som omfattar dem är vittnesmålet om att det inte finns någon gudom förutom Allâh och att Muhammed är Hans tjänare och budbärare, [och sedan] att utföra bönen, att ge allmosan (*Zakâh*), att fullständiga tvagningen (inför bönen – *wudû'*), att döma enligt Allâhs skrift och Hans budbärares föredöme (*Sunnah*), att lyda de som givits auktoritet, att hälsa på [och på ett gott sätt bemöta] varandra och era familjer när ni kommer hem, och att hälsa på Adams avkomma när helst ni möter dem." [ad-Daylâmî i *al-Firdaws*]. Det finns en svaghet i dess berättarkedja och kanske är denna tradition *mawqûf* [dvs att det är ett uttalande från en av profetens följeslagare som denne inte explicit tillskrev profeten – över honom vare frid – eng. övers.].

Imâm Ahmad, at-Tirmidhî och *an-Nasâ'i* återgav från *Nawwâs ibn Sam'ân* – må Allâh vara nöjd med honom – att profeten – över honom vare Allâhs frid och välsignelser – sade:

Allâh lägger fram en liknelse: en rak väg och på dess sidor är två murar i vilken det finns öppna dörrar och framför dörrarna är lösa gardiner. Vid dörren till vägen finns en utropare som säger, "Människor! Slå in på vägen allihop! Och avvik inte från den." Det är en utropare ovanför vägen. Närhelst någon avser att öppna dörren säger han, 'Ve er! öppna den inte för om du öppnar den kommer du att stiga in.' Vägen är Islam och de två murarna är Allâhs den Upphöjdes gränser, de öppna dörrarna är vad Allâh förbjuder, utroparen i början av vägen är Allâhs Skrift och utroparen ovanför vägen är Allâhs varnare i varje muslims hjärta. [3]

lade till detta:

Gud kallar [människan] till den eviga fridens boning och Han leder den Han vill till den raka vägen. [4]

Gud kallar [människan] till den eviga fridens boning och Han leder den Han vill till den raka vägen. ^[5]

Ibn Râdjab al-Hanbali sade: I denna liknelse som profeten – över honom vare Allâhs frid och välsignelser – lade fram, är Islam den raka vägen som Allâh den Upphöjde beordrat oss att följa rakt och vars gränser han har förbjudit oss att överskrida och att vemhelst som har begått något av det som är förbjudet har överskridit dess gränser.

[Sektionen om Îmân]

Vad gäller imân – tro – har profeten – över honom vare Allâhs frid och välsignelser – förklarat i denna tradition (*hadîth*) som inre tro med orden, *"Det är att du tror på Gud, på Hans änglar, Hans böcker, Hans budbärare, på den yttersta dagen och på det förutbestämda – det goda såväl som det onda i det."* Allâh har nämnt imân i Sin Skrift med dessa fem grundläggande principer på många platser, så som i Hans den Upphöjdes ord:

Sändebudet tror på vad hans Herre har uppenbarat för honom och de troende med honom. De tror alla på Gud och Hans änglar och Hans uppenbarelsen och Hans sändebud utan att göra skillnad mellan Hans sändebud. ^[6]

Och Han, den Upphöjde, säger:

Sann fromhet äger den som tror på Gud och den yttersta dagen och änglarna och uppenbarelsen och profeterna ... ^[7]

Och Han, den Upphöjde, säger:

De som har tro (imân) på det som är dolt för människor, de som förrättar bönen och som ger åt andra av vad Vi har skänkt dem för deras försörjning och de som tror på det som har uppenbarats för dig och på det som har uppenbarats före din tid och som har förvissningen om att det eviga livet [väntar]. ^[8]

Îmân, tro, på budbärarna nödvändiggör att man tror på allting av det som de har informerat oss om: änglarna, profeterna Skriften, återuppståndelsen [på domedagen – övers.] och på det förutbestämda (*qadr*) och på andra ting som de har informerat oss om som Allâhs den Upphöjdes attribut, den yttersta dagens attribut så som *sirât* [den smala väg som leder över Elden vilken de troende passerar över för att nå

Trädgården medan hycklarna och de icketroende faller från ner i Elden – eng övers.], på [Paradisets] trädgård och på Elden.

Tron på det förutbestämda har två grader:

Den första graden är tron på att Allâh den Upphöjde har förkunskap om det goda och onda som gudstjänarna gör, deras lydnad och olydnad, redan innan Han skapade dem och förde dem till existens, att Han har vetskap om vilka av dem som är Trädgårdens folk och vilka som är Eldens folk. Han skapade belöning och straff för dem som kompensation för deras handlingar innan Han skapade dem och lät dem bli till och Han nedtecknade dem hos sig och att gudstjänarnas handlingar löper i enlighet med vad som tidigare är i Hans kunskap och i Hans Skrift [dvs i *lawh al-mahfûz*, den bevarade skriftavlan där Allâh har nedtecknat sin förkunskap om alla ting – eng övers.]

Den andra graden är att Allâh den Upphöjde skapade gudstjänarnas alla handlingar, goda såväl som dåliga, otro (*kufir*) och tro (*îmân*), lydnad och olydnad och ville det åt dem. Detta är den grad som sunnahs och gemenskapens folk (*ahl ul-sunna wa al-djamâ'a*) bekräftar men som den fria viljans folk förnekar och avvisar.

Många av de första rätt handlande generationernas imamer sade, ”resonera med den fria viljans folk om [Allâhs] kunskap och om de bekräftar den har de förlorat och om de avvisar den har de blivit icketroende (*kuffâr*)”. Med andra ord, den som förnekar den föregående kunskapen [som Allâh har] om gudstjänarnas handlingar som Allâh har portionerat den innan Han skapade dem till att vara de olyckliga [i bemärkelsen att deras slut är i Elden] eller lyckliga [i bemärkelsen att deras slut är i Trädgården] och att Han nedtecknade detta hos Sig i en väl bevarad bok, då har de förnekat Koranen och således blivit icketroende. Om de bekräftar den men trots det förnekar att Allâh skapar tjänarnas handlingar och vill det åt dem med en förutbestämmande universell vilja [eng. ”decreeing cosmic will”] då har de besegrats få det som de bekräftar är ett bevis mot dem i deras förnekande.

Om någon säger att profeten – över honom vare frid – gjorde en distinktion i denna tradition mellan islam och îmân och betraktade alla handlingar som en del av islam men inte îmân, medan den välkända ståndpunkten hos de rättfärdiga första generationerna och traditionernas folk [dvs ahl ul-hadîth – övers.] är att îmân är ord, handlingar och intention och att alla handlingar ingår i îmân. Ash-Shâfi'î återger att detta var konsensus bland följeslagarna och de som kom efter dem och de som hade nått dem .Ibn

Radjab al-Hanbali ^[9]

De första rättfärdiga generationerna avvisade å det bestämdaste den som exkluderade handlingar från î mân. En del av dem som avvisade och motargumenterade detta och som ansåg att det var en innoverad fras var Sa'îd ibn Jubayr, Maymûn ibn Mihrân, Qatâdah, Ayyûb as-Sakhtiyânî, Ibrahim an-Nakha'î, az-Zuhrî, Yahya ibn Abî Kathîr och andra. Ath-Thawrî sade, "Det är en innoverad åsikt och vi fann människor [innan oss] som hade en annan åsikt." al-Awzâ'î sade, "De av de första rättfärdiga generationerna som föregick oss gjorde inte någon distinktion mellan handlingar och î mân."

'Omar ibn 'Abd al-'Azîz skrev till folken i de avlägsna provinserna, "Î mân har plikter, lagliga aspekter och sunnor sådana att den som har uppfyllt dem har uppfyllt î mân och den som inte har uppfyllt dem har inte uppfyllt î mân." Detta har nämnts av al-Bukhârî i hans Sahîh. Någon sade, "Denna fråga är så som han sade."

Det som visar att en handling är en del av î mân är Hans den upphöjdes ord:

Troende är enbart de som bävar i sina hjärtan då de hör Guds namn nämnas, och som känner sig stärkta i tron då de hör Hans budskap läsas upp, och som litar helt till sin Herre, de som förrättar bönen och ger [åt andra] av det som: Vi har skänkt dem för deras försörjning; dessa är de verkligt sanna troende... ^[10]

I de två sahîh böckerna finns det med Ibn 'Abbâs som källa att profeten – över honom vare frid – sade till 'Abd al-Qays representanter, "Jag beordrar er till att göra fyra ting: Tro (î mân) på Allâh, och vet ni vad tro på Allâh är? [Det är] vittnandet om att det inte finns någon gudom förutom Allâh, förrätta bönen, ge zakât, fasta under Ramadan och att ge en femtedel av krigsbytet." ^[11]

I de två Sahîh böckerna finns det med Abi Hurayrah som källa att profeten – över honom vare frid – sade, "î mân är mer än sextio" eller "mer än sextio grenar, av vilken den bästa är att uttalandet att det itne finns någon gudom förutom Allâh och den minsta av dessa är att ta bort någonting skadligt från vägen. Och blygsamhet är en del av imân." Ordalydelsen är tagen från Muslim. ^[12]

I de två Sahîh böckerna finns det med Abi Hurayrah som källa att profeten – över honom vare frid – sade, "Den otuktige begår inte otukt och är

troende (mu'min) medan han gör det, inte heller är den som dricker vin det medan han dricker det." Om lämnandet av dessa allvarliga och felaktiga handlingar inte sorteras in under namnet î mân skulle han inte ha avvisat tillämpningen av termen î mân på den som gör någon av dessa ting, för en term är bara avvisad på grund av frånvaron av de element som hör till termen eller dess förutsättningar.

Vad gäller de som jämkar mellan dessa källor med hadithen där Djibrîl frågar om Islam och î mân, och de skillnader profeten – över honom vare frid – gjorde mellan dem och att han inkluderade handlingar i islam snarare än i î mân

Sektion

Vi har redan nämnt att handlingar omfattas i Islâm och även under Imân och vi har nämnt vilka yttre lemmarnas handlingar som inkluderas. Det inkluderar också de inre lemmarnas handlingar.

Således är en del av Islams handlingar: Att göra religionen (dîn) helhjärtat för Allâhs, den upphöjdes skull, att vara uppriktig mot Honom och mot Hans tjänare, att vakta sitt hjärta från att bedra dem eller avundas dem, eller känna illvilja mot dem eller någon annan form av skada.

Under Î mân är hjärtanas darrande vid hågkomsten av Allâh; och deras ödmjukhet då de hör Honom nämnas i Hans Skrift och att de ökar i tro av det; att deras tillit till Allâh är en verklighet; att de fruktar Allâh hemligt såväl som öppet; tillfredställelse med Allâh som herre, med islam som religion och med Muhammed – över honom vare frid – som profet; att de föredrar undergång med den djupaste smärta hellre än otro; att vara medveten om hur nära Allâh är Sin tjänare och alltid ha Honom i åtanke; att föredra kärleken till Allâh och Hans budbärare framför allting annat än dem; att älska för Allâhs skull och att hata för Allâhs skull; att ge för Hans skull och att hålla tillbaka för Hans skull; att göra all sin rörelse och sin stillhet för Hans skull; att glädjas åt och finna lycka i sina goda handlingar och att känna oro och sorg över sina dåliga handlingar; att älska åt sin troende broder det man älskar åt sig själv; att stödja och hjälpa dem och känna sorg över det som tynger dem.

[Sektionen om Ihsân]

Vad gäller ihsân har det nämnts på många platser i Koranen, ibland tillsammans med Imân, ibland tillsammans med Islam och ibland tillsammans med *taqwâ* eller rätt handlande.

Det står tillsammans med îmân i Hans den upphöjdes ord:

De som tror och lever rättskaffens skall inte göra sig förebråelser för vad de [förut] har ätit och druckit, om de fruktar Gud och [håller fast vid] tron [*wa âmanu*] och lever ett rättskaffens liv – ja ännu en gång [de skall] frukta Gud och [sträva efter att] göra det goda och det rätta [*wa ahsanu*]. Gud älskar dem som gör det goda och det rätta. [Koranen, al-Mâ'idah 5:93]

Det paras samman med Islam i Hans den Upphöjdes ord:

Nej ... Den som med hela sitt väsen underkastar [man aslama] sig Guds vilja och som gör det goda och det rätta [muhsinu] skall få sin fulla lön av sin Herre och de skall inte känna fruktan och ingen sorg skall tynga dem. ^[13]

Det paras samman med gudsfrukan – taqwâ – i Hans den Upphöjdes ord:

Gud är med de som fruktar [*attaqû*] Honom och som gör det goda och det rätta [*muhsinûn*]. ^[14]

Och det nämns för sig självt i Hans den Upphöjdes ord:

De som gör det goda och det rätta (*ahsanû*) skall få det högsta goda och mer därtill. ^[15]

Det är tillförlitligt etablerat i Sahîh Muslim från profeten – över honom vare frid – att förklaringen av "... och mer därtill." är betraktandet av Allâhs anlete i [Paradisets] trädgård, vilket är i enlighet med att Han gör det till en belöning för ihsâns folk då ihsân är att den troende skall dyrka sin Herre i världen med närvaro och med fearful vigilance som om han såg Honom med sitt hjärta och betraktar Honom i sin dyrkan. Belöningen för detta är att få betrakta Allâh den Upphöjde med ögonen i det efterkommande livet. Det motsatta är det som Allâh den Upphöjde informerar oss om belöningen för de icketroende i det efterkommande livet:

Nej denna dag kommer de förvisso att beslöjas [lamahdjubûn] från sin Herre. ^[16]

Vilket Han gör till deras belöning för deras tillstånd i världen, vilket är ackumulerandet av rost över deras hjärtan så mycket så att de beslöjas från kunskap (och insikt – ma'rifah) om Honom och fearful vigilance av Honom i världen. Således är belöningen för det tillståndet att de beslöjas

från att se Honom i det efterkommande livet.

Således indikerar hans – över honom vare frid – ord om ihsân: "Att du dyrkar Allâh som om du såg honom..." att tjänaren dyrkar Allâh den Upphöjde på detta sätt, vilket är att ha i sinnet Hans närhet och att han är framför Honom som om han såg Honom, och detta gör det nödvändigt att man har fruktan, awe och ett upphöjande [av Allâh] så som det har återgivits i Abu Hurayras version, "Att du skall frukta Allâh som om du såg Honom framför dig." Det gör det också nödvändigt att man är uppriktig i sin dyrkan och att man anstränger sig för att göra den bra, hel och fullständig. Profeten – över honom vare frid – rådgav en grupp av sina följeslagare med följande råd, så som Ibrâhîm al-Hijri återgav från Abû 'I-Ahwâs att Abû Dharr sade: "Min nära vän [Profeten] – över honom vare frid – rådgav mig att frukta Allâh som om jag såg Honom, för [även] om jag inte ser Honom så ser Han mig."

Det har återgivits att Ibn 'Omar – må Allâh vara nöjd med honom – sade, "Allâhs budbärare – över honom vare frid – tog tag i en del av min kropp och sade, 'Dyrka Allâh som om du såg Honom!'" an-Nasâ'i återgav det finns från en tradition av Zayd ibn Arqam ... "Var som om de ser Allâh för [även] om du inte ser Honom så ser Han dig." ^[17]

I Hârithas berömda tradition ... frågar profeten – över honom vare frid – honom, "O Hârithah, hur mår du denna morgon?" Han svarade, "Denna morgon har jag blivit en sant troende (*mu'min*)." Han sade då, "Tänk på vad du säger! För varje uttalande har en realitet." Han svarade, "Allâhs budbärare, mitt själv ogillar världen så det är sömnlöst om natten och törstigt under dagen, och det är som om jag betraktade min Herres tron framträda, och det är som om jag betraktade trädgårdens folk i trädgården och hur de besöker varandra i den, och det är som om jag betraktade eldens folk och hur de skriker i den." Han sade då, "Du har sett, så håll fast [vid det]. [Du är] en tjänare för vilken Allâh har lyst upp trin i hjärtat." ^[18]

[Vad gäller "...[F]ör om du inte ser Honom så ser Han dig."]

Vad gäller hans – må Allâhs frid och välsignelser vara över honom – uttalande: "...[F]ör om du inte ser Honom så ser Han dig." så sägs det att [denna fras] är som en orsak till den första. För när en tjänare kommenderas att fylld av fruktan vara uppmärksam på Allâh, den Upphöjde, i sin dyrkan, och att bära Hans närhet till Sina tjänare i minnet så att det är som om han såg Honom, kan detta vara svårt för honom och han kan söka hjälp i [att uppnå] detta genom sin tro på att Allâh ser

honom och vakar över hans dolda som öppna göranden, hans inre och yttre och att ingenting är dolt för Honom. Då han förverkligar denna nivå (*maqâm*) blir det lättare för honom att gå vidare till nästa nivå, i vilken det är en pågående insikt, med hans inre syn (*basîrah*), om Allâhs närhet till Sina tjänare och att Han är med honom till dess att det är som om han såg Honom.

Någon sade att det snarare indikerar att den som finner svårigheter i att dyrka Allâh, den Upphöjde, som om han såg Honom, låt honom då dyrka Allâh med insikten om att Han ser honom och vakar över honom, och låt honom vara blygsam inför Hans [Guds] betraktande av honom, så som en av de insiktsfulla (*'arifûn*) sade, "Frukta Allâh så att Han inte blir [för dig] till den mest avskydda av de som vakar över dig." En annan sade, "Frukta Allâh i proportion till Hans makt över dig och var blygsam i förhållande till Hans närhet till dig."

En av de kvinnliga insiktsfulla från de första generationerna (*salaf*) sade, "Den som agerar för Allâhs skull på grund av bevittnandet (*mushâhadah*) av Honom är en insiktsfull (*'ârif*) person, den som agerar för Allâhs skull på grund av vetskapen om att Allâh ser honom är en uppriktig (*mukhlis*) person." Hon indikerade de två ovannämnda nivåerna:

Den första: Uppriktighetens nivå, vilket är att tjänaren bör agera i medvetande om att Allâh bevittnar honom, vakar över honom och om Hans närhet till honom. Då tjänaren försöker hålla detta i sitt medvetande i alla sina handlingar, som en grund för dem, då är han uppriktig mot Allâh. För när han försöker hålla detta i sitt medvetande i sina handlingar hindrar detta honom från att vända sig till andra än Allâh och att avse någon annan i sina handlingar.

Det andra: bevittnandets nivå, vilket är att tjänaren agerar enligt det som blir nödvändigt genom hans bevittnande av Allâh, den upphöjde i sitt hjärta, och det är att hjärtat blir upplyst av îmân och att hans inre syn tränger igenom till insikt så mycket så att det Osedda blir som om det vore framför hans ögon. Detta är förverkligandet [the reality of the station] av ihsâns nivå som indikeras i gabrielshadithen och människorna på denna nivå har olika grader beroende på styrkan i deras inre syn.

En del av kunskapens folk förklarade "de högsta egenskaperna" som nämnts i Hans, den Upphöjdes ord, "Enbart de högsta egenskaperna kan tillskrivas Honom i himlarna och på jorden..." ^[19] med denna innebörd och på liknande sätt Hans, den upphöjdes ord:

Gud är himlarnas och jordens ljus. Hans ljus kan liknas vid en nisch där en lykta står...^[20]

Vad som menas är, "Hans ljus kan liknas vid en nisch" i den troendes hjärta, vilket är vad Ubayy ibn Ka'b och andra av de rättfärdiga tidiga generationerna har sagt. Traditionen, "Den bästa delen av tron (îmân) är att du vet att Allâh är med dig varhelst du är" har redan nämnts, och traditionen, "Vad är en mans rening av sig själv?" Han svarade, "att han vet att Allâh är med honom varhelst han är."

At-Tabarâni återberättade traditionen från Abû 'Umâmah att profeten – över honom vare frid – sade, "Tre [männikor] kommer att vara i Allâhs, den upphöjdes, skugga på återuppståndelsens dag på vilken det inte kommer att finnas någon skugga förutom Hans skugga; en man som vet att Allâh är med honom varhelst han vänder sig..." [at-Tabarâni i *al-Kâbir*].

Koranen uttrycker samma mening på många platser, så som hans den Upphöjdes ord:

"Han är med er var ni än befinner er..."^[21]

Och Hans ord:

När mina tjänare frågar dig om Mig, svara då att Jag är nära; jag besvarar den bedjandes bön när han ber till Mig...^[22]

Och Hans ord:

Vi är närmare henne [i.e. människan] än hennes halspulsåder.^[23]

Autentiska traditioner återges där det rekommenderas att man skall anstränga sig för att vara medveten om denna närhet i sin dyrkan, så som hans ord: "Om någon av er förrättar bönen håller denne en intimt samtal med sin Herre " eller, "Hans Herre är mellan honom och *qiblah*."^[24]

[1] Dvs *sahâba*, *tâbi'în* och *tâbi tâbi'în*, m a o de tre första generationernas muslimer eller *salaf us-sâleh*.

Fotnot:

↑ 1 Sahîh Muslim

↑ 2 [Bukhari, Muslim m fl.]

↑ 3 [at-Tirmidhî, Ahmad, al-Hâkim, at-Tabari och an-Nasâ'i i al-Kubrâ']

↑ 4 [Koranen, Yûnus 10:25]

↑ 5 [Koranen, Yûnus 10: 25]

- ↑ 6 [Koranen, al-Baqarah 2:285]
- ↑ 7 [Koranen, al-Baqarah 2:177]
- ↑ 8 [Koranen, al-Baqarah 2:3-4]
- ↑ 9 Dvs sahâba, tâbi'în och tâbi tâbi'în, m a o de tre första generationernas muslimer eller salaf us-sâleh.
- ↑ 10 [Koranen, al-Anfâl 8:2-4]
- ↑ 11 [al-Bukhârî & Muslim].
- ↑ 12 [al-Bukharî & Muslim]
- ↑ 13 [Koranen, al-Baqarah 2:112]
- ↑ 14 [Koranen, an-Nahl 16:128]
- ↑ 15 [Koranen, Yûnus 10:26]
- ↑ 16 [Koranen, al-Mutaffifîn, 83:15]
- ↑ 17 [Ibn Mubarak i az-Zuhd]
- ↑ 18 [Ibn Abî Shaybah, at-Tabarânî i al-Kabîr, al-Bayhâqi i ash-Shu'ab]
- ↑ 19 [Koranen, ar-Rûm 30:27]
- ↑ 20 [Koranen, an-Nûr 24:35]
- ↑ 21 [Koranen, al-Hadîd 57:4]
- ↑ 22 [Koranen, al-Baqarah 2:186]
- ↑ 23 [Koranen, Qâf 50:16]
- ↑ 24 [el-Bukhârî, Muslim]